

URGENTNÁ ZDRAVOTNÁ STAROSTLIVOSŤ

Bakalárske štúdium

ŠTÁTNICOVÉ OTÁZKY

URGENTNÁ MEDICÍNA A MEDICÍNA KATASTROF

1. História a organizácia zdravotníckej záchrannej služby

História a súčasný systém zdravotníckej záchrannej služby u nás av zahraničí. Úlohy, štruktúra a organizácia. Súvisiaca legislatíva. Typy výjazdových skupín a ich vybavenie.

2. Operačné riadenie zdravotníckej záchrannej služby

Zdravotnícke operačné stredisko a jeho úlohy. Procesné režimy operačného riadenia. Formy, naliehavosť a spracovanie tiesňového volania. Zásady telefonicky asistovanej prvej pomoci. Smerovanie pacientov spolupráca s cieľovými poskytovateľmi akútnej lôžkovej starostlivosti, súčasti a organizácie urgentného príjmu.

3. Medicína katastrof a hromadných nešťastí

Definícia a klasifikácia katastrof. Postup a organizácia činností na mieste udalosti s hromadným postihnutím osôb. Primárne a sekundárne triage. Cyklus katastrofy. Integrovaný záchranný systém, typovej činnosti. CBRNE, záchranné práce v zamorenom prostredí. Krízová legislatíva. Traumaplány.

4. Prvý kontakt s pacientom

Technická prvá pomoc a jej fáza. Špecifiká záchrany pri požiari, pri topení, v prostredí s nebezpečnou látkou. Anamnéza a celkové fyzikálne vyšetrenie dospelého a dieťaťa. Prístup ABCDE.

5. Kardiopulmonálna resuscitácia

Príčiny a príznaky náhlej zástavy krvného obehu. Základná a rozšírená resuscitácia. 4H a 4T. Špecifiká resuscitácie detí, novorodencov a tehotných. Špecifiká resuscitácie traumatickej zástavy obehu. Nezahájenie a ukončenie resuscitácie. Úspešnosť resuscitácie. PCAS, poresuscitačná starostlivosť.

6. Smrť a transplantačný program

Neisté a isté známky smrti. Rozvoj posmrtných zmien. Podozrenie na násilnú smrť. Druhy pitiev a ich indikácia. Stanovenie mozgovej smrti. Starostlivosť o zosnulého darcu s bijúcim srdcom.

7. Poruchy vedomia

Klasifikácia a hodnotenie porúch vedomia, príčiny a diferenciálna diagnostika. Prvotné vyšetrenie a liečba.

8. Krčové stavy

Príčiny a diferenciálna diagnostika. Klasifikácia epileptických záchvatov. Prvotné vyšetrenie a liečba.

9. Akútne stavy pri diabete a endokrinné poruchy

Klasifikácia a diagnostika diabetu. Komplikácie diabetu a jeho liečby – ketoacidotické a hyperosmolárna kóma, hypoglykemická kóma. Hypo- a hyperkortikalizmus. Hypo- a hypertyreóza.

10. Poruchy vnútorného prostredia

Poruchy acidobázickej rovnováhy. Hypo- a hyperkaliémia. Renálne zlyhanie. Hepatálne zlyhanie.

11. Šokové stavy

Definícia. Patofyziológia. Klasifikácia. Špecifiká jednotlivých typov šoku. Prvotné vyšetrenie a liečba. Katecholamínová podpora. Komplikácia šokových stavov (SIRS, MODS, ARDS, DIC).

12. Polytrauma

Definícia. Prvotné ošetrenie a liečba podľa algoritmu ATLS. Indikácia pre traumacentrum. Špecifikátraumy detského veku. Príčiny a prevencia dopravných nehôd, postup pri prvej pomoci a špecifiká zásahu.

13. Kraniocerebrálne a spinomedulárne poranenia

Typy poranení lebky, klasifikácia poranení mozgu. Prvotné vyšetrenie, ošetrenie a liečba. Vnútrolebečnéhypertenzia, monitorovanie ICP. Typy poranení chrbtice a miechy. Určenie úrovne poškodenia miechy. Prvotné vyšetrenie, ošetrenie a liečba. Miešny šok.

14. Poranenie hrudníka a brucha

Kritické poranenia hrudníka. Podkožný a mediastinálny emfyzém. Ruptúra bránice. Disekcia a ruptúra aorty. Úrazové náhle príhody brušnej. Prehltnutie cudzieho telesa.

15. Cievna mozgová príhoda

Príčiny a klasifikácia. Príznaky. Zásady liečby. Možnosti trombolýzy a invazívnej reperfúzie, možnosti liečby subarachnoidálneho krvácania. Celkové neurologické vyšetrenie.

16. Neúrazové náhle brušné príhody

Klasifikácia neúrazových náhlych brušných príhod. Príčiny a príznaky jednotlivých neúrazových náhlych brušných príhod. Prvotné vyšetrenie a liečba.

17. Ochorenia a úrazy urogenitálneho systému

Renálna kolika. Retencia moču. Zápal urogenitálneho systému. Poranenie panvy a urogenitálneho systému.

18. Akútna dýchavičnosť

Prvotné vyšetrenie a liečba. Prehľad jednotlivých príčin, diferenciálna diagnostika a terapia.

19. Akútna bolesť na hrudi

Prvotné vyšetrenie a liečba. Prehľad jednotlivých príčin, diferenciálna diagnostika a terapia.

20. Poruchy srdcového rytmu

Príčiny a klasifikácia arytmií, diferenciálna diagnostika. Monitorovanie srdcového rytmu. Farmakologické možnosti liečby, klasifikácia antiarytmík. Elektroimpulzoterapia a ďalšie nefarmakologické možnosti liečby arytmií.

21. Arteriálna hypertenzia

Definície a klasifikácie, stupne a štádiá arteriálnej hypertenzie. Metódy merania arteriálneho krvného tlaku. Hypertenzná kríza. Komplikácia arteriálnej hypertenzie. Akútna a chronická antihypertenzná liečba.

22. Rany a krvácanie

Klasifikácia rán a krvácanie, špecifiká jednotlivých typov rán. Prvotné vyšetrenie a ošetrovanie. Ranné komplikácie. Život ohrozujúce krvácanie. Vyšetrenie a poruchy hemokoagulácie.

23. Analgézia, sedácia a anestézia

Klasifikácia, hodnotenie a liečba bolesti. Liečba akútnej a chronickej bolesti, špecifiká liečby opioidmi. Procedurálna analgosedácia a anestézia v urgentnej medicíne. Svalová relaxácia.

24. Akútne stavy v pediatrii

Vývojové fázy detského veku. Špecifiká fyziológie a akútnych stavov u detí. Normálne hodnoty vitálnych funkcií u detí. Špecifiká farmakoterapie detského veku. Akútne stavy typické pre detský vek. Detské infekčné choroby.

25. Akútne stavy v oftalmológii

Úrazy oka. Glaukómový záchvat. Akútne zhoršenie a strata zraku. Zápal oka a očných adnex.

26. Akútne stavy v otorinolaryngológii

Epistaxa. Stenozujúce zápaly. Akútny zápal stredného ucha. Akútne zhoršenie a strata sluchu. Akútna závrat.

27. Intoxikácia a drogovej závislosti

Príčiny, prvotné vyšetrenie a liečba intoxikáciou. Príznaky a liečba najbežnejších intoxikácií – toxidrómy, použitie antidot. Eliminačné metódy. Klasifikácia drog. Abstinenčný syndróm.

28. Termické a chemické poranenia, úraz elektrickým prúdom

Klasifikácia, prvotné vyšetrenie, ošetrenie a liečba popálenín. Poleptanie. Úpal, úpal. Omrzliny, oznobeniny. Podchladenie. Úraz nízkym a vysokým napätím, zasiahnutí bleskom.

29. Poranenia a ochorenia pohybového aparátu

Klasifikácia poranenia šliach, kostí a kĺbov, prvotné vyšetrenie a ošetrenie. Typické poranenia. Stratové poranenia. Burzitídy a entezopatie. Dekompenzovaná artróza. Dnavý záchvat. Vertebrogénnealgické syndrómy.

30. Akútne stavy v pôrodníctve a gynekológii

Vaginálne krvácanie v I. a III. trimestri gravidity. Preeklampsia, eklampsia, HELLP syndróm. Poruchy menštruačného cyklu. Zápaly a torzie adnex. Ovariálny hyperstimulačný syndróm.

31. Pôrod

Fyziologické gravidita. Vyšetrenie a monitorovanie tehotné. Vedenie pôrodu v jednotlivých dobách pôrodných, pôrodné komplikácie. Ošetrenie novorodenca

32. Akútna neúrazová bolesť v končatine

Prvotné vyšetrenie. Prehľad príčin, diferenciálna diagnostika a terapia. Antikoagulačná terapia.

33. Akútne stavy v psychiatrii

Psychiatrická anamnéza a vyšetrenie. Demencia a delírium. Akútne psychózy. Úzkostné poruchy. Disociatívne poruchy. Poruchy príjmu potravy a impulzívne poruchy.

34. Zaistenie priechodnosti dýchacích ciest a umelá pľúcna ventilácia

Indikácie, metódy a pomôcky na zabezpečenie priechodnosti dýchacích ciest. Indikácia k umelej pľúcnej ventilácii. Typy ventilátorov. Základné režimy a parametre umelej pľúcnej ventilácie. Starostlivosť o ventilovaného pacienta.

35. Poranenia v extrémnych podmienkach

Tonutie. Dekompresná choroba. Lavínové nebezpečenstvo. Akútna horská choroba. Trauma z visu. Syndróm zo zasypania, syndróm z vynútenej polohy, compartment syndróm. Syndróm z poranenia tlakovou vlnou.

URGENTNÁ ZDRAVOTNÁ STAROSTLIVOSŤ A BEHAVIORÁLNE VEDY

1. Profesia zdravotníckeho záchranára

Úlohy a kompetencie zdravotníckeho záchranára na ZZS, UP a ARO/JIP. Charakteristika práce a nároky na osobnosť zdravotníckeho záchranára. Ďalšie možnosti uplatnenia a postkvalifikačného vzdelávania.

2. Organizácia a financovanie zdravotnej starostlivosti

Zdravotnícke systémy u nás aj v zahraničí. Úrovne, formy a spôsoby úhrad zdravotnej starostlivosti. Pohotovostné služby v systéme zdravotnej starostlivosti.

3. Kvalita a bezpečnosť zdravotnej starostlivosti

Definície a indikátory kvality. Štandardy a audity zdravotnej starostlivosti. Akreditácia v zdravotníctve. Nežiaduce udalosti pri poskytovaní zdravotných služieb a ich prevencie.

4. Monitorovanie v neodkladnej starostlivosti

Typy monitorovania a monitorované parametre. Skórovacie systémy v neodkladnej a ošetrovateľskej starostlivosti. Systémy včasného varovania.

5. Dokumentácia v neodkladnej starostlivosti

Prehľad a obsah dokumentácie ZZS, UP a ARO/JIP. Vedenie zdravotníckej dokumentácie a nakladanie s ňou. Ochrana osobných údajov v zdravotníctve. Súvisiaca legislatíva.

6. Odber a vyšetrenie biologického materiálu

Typy odberov a vyšetrení biologického materiálu. Zásady bezpečnej manipulácie. Chyby v preanalytickej fáze vyšetrenia. Hlavné biochemické a hematologické parametre krvi a ich hodnoty. Postup priporanenia o nástroj od infekčného pacienta. Point-of-care testovanie.

7. Ošetrovateľská starostlivosť pri zaistení výživy a hydratácie pacienta

Nutričné nároky organizmu. Posúdenie stavu hydratácie a výživy. Poruchy hydratácie a nutrície. Enterálna a parenterálna rehydratácia a realimentácia.

8. Oxygenoterapia

Indikácie a spôsoby podávania kyslíka. Pomôcky a praktické prevedenie. Hyperbaroxia.

9. Cievne vstupy, infúzne a transfúzne terapie

Možnosti krátkodobých a dlhodobých vstupov do cievneho riečišťa a starostlivosti o ne. Typy infúzných roztokov. Komplikácie infúznej terapie. Typy transfúzných prípravkov, postup pri aplikácii a komplikácie.

10. Ošetrovateľská starostlivosť pri aplikácii liečiv

Indikácie a zásady enterálneho a parenterálneho podávania liečiv, komplikácie. Nakladanie s opioidmi. Rizikové liečivá. Off-label použitie liečiv.

11. Ošetrovateľská starostlivosť o pacienta v bezvedomí

Špecifiká jednotlivých súčastí ošetrovateľskej starostlivosti. Komplikácie z imobility a ich prevencie. Prevencia a liečba imobilizačného syndrómu. Koncept bazálnej stimulácie.

12. Ošetrovateľská starostlivosť o pacienta s infekčným ochorením

Zásady bariérového ošetrovateľstva. Asepsie a antisepsie. Bežné komunitné a vysoko nebezpečné nákazy a špecifiká ošetrovateľskej starostlivosti pri podozrení na ne. Imunokompromitovaný pacient.

13. Možnosti imobilizácie pri poranení pohybového systému

Prehľad imobilizačných prostriedkov pri poraneniach končatín a chrbtice a ich použítí.

14. Polohovanie a transport v neodkladnej starostlivosti

Základné polohy v neodkladnej starostlivosti a ich indikácia. Možnosti a spôsoby transportu. Zásady transportu pacienta v neodkladnej starostlivosti. Transportná trauma a jeho prevencia.

15. Gastrická sonda a močový katéter

Indikácia zavedenia gastrickej sondy a praktické prevedenie, starostlivosť o sondu. Indikácia zavedenie močového katétra, typy katétrov, praktické prevedenie, starostlivosť o katéter.

16. Punkcie, drenáže a stómie

Typy a indikácie punkcií, drenáží a stómií a ošetrovateľská starostlivosť o ne.

17. Prevencia civilizačných chorôb

Determinanty zdravia, zdravý životný štýl. Civilizačné choroby, ich príčiny a rizikové faktory, diagnostika. Zdravotné preventívne programy v primárnej starostlivosti, skrining onkologických ochorení. Epidemiologické štúdie a základné epidemiologické pojmy.

18. Paliatívna starostlivosť a ošetrovateľská starostlivosť o umierajúceho a zosnulého

Život ohrozujúce nevyliciteľné ochorenia a ich fázy. Typy paliatívnej starostlivosti. DNI, DNR. Symptómová paliatívna liečba a zásady end-of-lifecare. Starostlivosť o telo zomrelého. Administratíva prehliadky telazosnulého.

19. Ošetrovateľská starostlivosť o rany

Typy a špecifiká akútnych a chronických rán a zásady ich ošetrovania. Fáza hojenia rán a komplikácie.

20. Konflikt a agresia

Teória konfliktu, jeho fáza a spôsoby riešenia. Agresivita a agresie, príčiny, druhy a možné riešenia.

21. Akútna psychická kríza a suicidálne konanie

Príčiny, diagnostika a liečba depresie a jej dekompenzácia. Posúdenie rizika samovražedného správania a psychosociálna prvá pomoc pri samovražednom správaní.

22. Ľudské potreby

Klasifikácia, hierarchia a uspokojovanie potrieb. Ľudské potreby v rôznych etapách života. Hierarchia hodnôt a zmeny hodnotového systému pri chorobe. Kvalita života.

23. Etika v zdravotníctve

Základné etické princípy modernej medicíny. Problematika eutanázie, zásahov pri hromadnom postihnutí osôb, odberov a transplantácií tkanív, reprodukčnej medicíny, výskumu. Etické kódexy zdravotníckych pracovníkov. Práva pacientov, hospitalizovaných detí a zdravotne postihnutých. Akademická etika.

24. Informovaný súhlas a nesúhlas

Obsah, formy a získanie informovaného súhlasu. Odmietnutie poskytnutia zdravotnej starostlivosti, negatívne reverz. Poskytovanie starostlivosti bezvedomému, skôr vyslovené prianie. Poskytovanie starostlivosti maloletému a osobe s obmedzenou spôsobilosťou na právne úkony.

25. Edukácia v zdravotníctve

Edukačný proces. Formy edukácie pacientov. Edukácia pri arteriálnej hypertenzii, ICHS, diabete, astme, epilepsii, pri antibiotickej a antikoagulačnej terapii. Systém kvalifikačného vzdelávania zdravotníckych pracovníkov pre neodkladnú starostlivosť.

26. Komunikácia v neodkladnej starostlivosti

Komunikačný proces. Faktory ovplyvňujúce komunikáciu, komunikačné bariéry a ich prekonávanie. Profesionálne komunikačné zručnosti, asertívne komunikačné techniky. Oznamovanie nepriaznivých správ. Krízová komunikácia a komunikácia rizika.

27. Ošetrovanie pacientov so špecifickými potrebami

Špecifiká ošetrovateľskej starostlivosti a komunikácie s deťmi, zmyslovo, telesne a mentálne postihnutými. Kompenzačné pomôcky. Agentúry domácej starostlivosti, opatrovateľská služba a respitné služby.

28. Osobnosť a spoločnosť

Osobnosť a jej štruktúra a vývoj. Poruchy osobnosti. Socializácia, sociálna interakcia. Sociálna deviácia a sociálna patológia. Bystander fenomén.

29. Psychológia choroby

Choroba a jej fáza. Modely choroby, postoje k chorobe. Simulácia, disimulácia, agravácia. Somatoformné poruchy. Model piatich fáz smútku. Iatrogénia a sororigenie.

30. Psychológia stresu

Definície a typy stresu. Adaptačná a maladaptačná reakcia na stres a techniky zvládania stresu. Frustrácia a deprivácia. Syndróm vyhorenia. Psychosomatické ochorenia, ich diagnostika a liečba. Somatopsychické ochorenia.

31. Psychológia katastrof

Akútna stresová reakcia a posttraumatická stresová porucha. Psychológia davu. Kategórie obetí katastrof. Psychosociálna pomoc obetiam katastrof a zasahujúcim zložkám. Grounding, centering, focusing. Demobilizácia, defusing, debriefing.

32. Problematika multikulturality

Multikultúrna komunikácia a multikultúrne konflikty. Špecifiká rôznych národností a náboženstiev: Rómovia, Vietnamci, Židia, moslimovia a.i. Špecifiká komunikácie a potrieb pri poskytovaní ošetrovateľskej starostlivosti.

33. Ošetrovateľská starostlivosť o geriatrického pacienta

Rozdelenie vyššieho veku. Špecifiká fyziológie a patofyziológie, akútnych stavov a farmakoterapie vo vyššom veku. Špecifiká ošetrovateľskej starostlivosti a komunikácie so seniorom. Ageizmus.

34. Problematika bezdomovectva

Príčiny a typy bezdomovectva. Špecifické sociálne patologické javy, ochorenia, akútne stavy a potreby bezdomovcov a sociálne vylúčených osôb. Špecifiká ošetrovateľskej starostlivosti. Sociálne služby pre bezdomovcov a sociálne vylúčené osoby.

35. Základy kriminológie a viktimológie

Trestnoprávna zodpovednosť a jej podmienky. Okolnosti vylučujúce nezákonnosť. Trestné činy proti životu a zdraviu, rodine a deťom a proti ľudskej dôstojnosti v sexuálnej oblasti. Neoznámenie a neprekazenie trestného činu. Postup na mieste trestného činu a spolupráca s políciou. Typológia obetí trestných činov. Možnosti pomoci obetiam trestných činov.